

Vestergade 18E
1456 København K
Telefon 88 33 56 00
CVR 10 61 98 07 info@aidsfon-
det.dk www.aidsfondet.dk

21. marts 2022

Civilsamfundet er en vigtig aktør i sundhedssystemet

I regeringens udspil til en ny sundhedsreform nævnes civilsamfundets rolle stort set ikke. Det undrer navnlig i betragtning af, at Danske Regioners ekspertpanel omkring coronas afledte konsekvenser for sundhed og trivsel skriver, at *"civilsamfundet er en vigtig aktør på folkesundhedsområdet"* og at civilsamfundet med fordel kan indtænkes mere strategisk i forebyggelsesarbejdet^[1].

Ulighed i sundhed nævnes flere steder i regeringens udspil, men det er efter regeringens opfattelse tilsyneladende det etablerede sundhedssystem, der skal bekæmpe den. Sundhedsstyrelsens egen rapport om social ulighed i sundhed og sygdom skriver ellers:

"Hvis det skal lykkes at reducere ulighed i sundhed, kræver det en betydelig indsats på mange politikområder - 'Health in all policies' - og med inddragelse af både politiske beslutningstagere, offentlige myndigheder, private erhverv og civilsamfundet. Lighed i sundhed kendetegner et samfund i sund udvikling!"^[2]

Civilsamfundet er centrale aktører i bekæmpelsen af ulighed i sundhedssystemet

Som eksempel kan vi pege på AIDS-Fondets Checkpointklinikker, som spiller en stor rolle i bekæmpelsen af seksuelt overførte sygdomme.

Det er de mere udsatte grupper i vores samfund, som fx LGBT+ personer og heteroseksuelle unge, der grundet stigmatisering, mangelfuld vejledning eller ønske om anonymitet ikke bliver testet i det offentlige system. Det er også grupper som skal mødes kommunikativt i forhold til at blive testet - de kommer ikke bare af sig selv. Og den opgave har Checkpoint mange års erfaring med at løse.

Det er samtidig disse grupper, som pga. deres seksuelle adfærd har størst risiko for at få en sexsygdom. I en undersøgelse blandt unge heteroseksuelle og LGBT+ personer svarer 20%, at de vil afholde sig fra at blive testet for sexsygdomme i det offentlige af frygt for nedsættende kommentarer fra sundhedspersonalet^{[3][4]}. Checkpoints egne tal for de unge heteroseksuelle er endda endnu højere - over 50 procent ønsker ikke at blive testet for sexsygdomme hos deres praktiserende læge.

Hvis vi effektivt skal have bremset spredningen af sexsygdomme, skal vi som samfund tilbyde hjælp til de personer der grundet stigmatisering og tabuisering ikke gør brug af det offentlige sundhedsvæsen. Både for disse personers skyld, men også fordi det er i samfundets klare interesse at bremse spredningen af sexsygdomme.

Vi opfordrer til, at de forhandlinger om sundhedsreformen der nu indledes sikrer, at civilsamfundets centrale rolle afspejles i den endelige aftale.

På AIDS-Fondets vegne
Thomas Hübertz
Forebyggelseschef

^[1] Danske Regioner (2021): Coronas afledte konsekvenser for sundhed og trivsel. – Ekspertpanelets observationer og forslag til handling

^[2] Sundhedsstyrelsen (2020): Social ulighed i sundhed og sygdom. Udviklingen i Danmark i perioden 2010-2017

^[3] AIDS-Fondet (2021): Unge heteroseksuelle og LGBT+personers testadfærd

^[4] Jf. også <https://www.sst.dk/da/viden/seksuel-sundhed/seksualitet-i-et-livsperspektiv/lgbt-personer>